

Aan
de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Contactpersoon	Doorkiesnummer
	-
Datum	Bijlage(n)
15 december 2004	-
Ons kenmerk	Uw kenmerk
DGP/SPO/u.04.04624	2040504560
Onderwerp	
Kamervragen over het belang van een conducteur op een trein	

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de door het lid Gerkens gestelde vragen over het belang van een conducteur op een trein.

- 1 Wat is uw mening over de wens van de overgrote meerderheid van de treinreizigers om een conducteur op de trein te hebben?¹
- 1 Ik heb kennis genomen van de resultaten van dit onderzoek. Het belang van menselijk toezicht voor de veiligheidsbeleving van burgers is in meerdere onderzoeken naar voren gekomen. Ik acht het de verantwoordelijkheid van NS om een verantwoorde mate van veiligheid voor reizigers en personeel te waarborgen.
- 2 Deelt u de mening van 86% van de reizigers dat 'het bieden van sociale veiligheid' een 'zeer belangrijke taak' van de conducteur is? Zo neen, waarom niet?
- 2 Op dit moment heeft de conducteur meerdere taken. Eén van deze taken is het bieden van sociale veiligheid op de trein. Het belang van deze taak is evident. Echter er zijn situaties mogelijk dat dezelfde mate van sociale veiligheid geboden kan worden met andere maatregelen.

¹ NIPO-onderzoek, 'De conducteur op de trein...'

- 3 Bent u ervan op de hoogte dat indien een conducteur aanwezig is bij een onveilige situatie er vaak positief ingegrepen wordt? Deelt u de mening dat dit ervoor pleit om ervoor te zorgen dat de conducteur vaak aanwezig zijn? Zo ja, wat voor maatregelen gaat u nemen om dit te verbeteren? Zo neen, waarom niet?
- 3 Van de resultaten van het NIPO-onderzoek “De conducteur op de trein ...” van 2 december 2004 over - onder meer - de feitelijke aanwezigheid van conducteurs bij incidenten heb ik kennis genomen. Wat betreft de wenselijkheid van de aanwezigheid van de conducteur meld ik u het volgende. In mijn antwoorden op eerdere kamervragen (Aanhangsel-Handelingen nr. 385) heb ik reeds aangegeven dat het aan de vervoerder is om te beslissen welke maatregelen genomen dienen te worden in het kader van sociale veiligheid.
- 4 Deelt u de mening van driekwart van de reizigers dat het onveiliger wordt op de trein als het plan van de NS om vaker zonder conducteur te rijden uitgevoerd wordt? Zo neen, waarom niet?
- 4 Deze mening kan ik niet op voorhand onderschrijven. De praktijk leert dat met een flexibele inzet van controleteams bij vervoerders als HTM, NoordNed en Syntus ook een voldoende niveau van veiligheid van reizigers en personeel kan worden gehandhaafd. In aanvulling op en ter ondersteuning van menselijk toezicht wordt vaak gebruik gemaakt van cameratoezicht. Welke maatregelenmix het beste past in welke - lokale - situatie is primair een zaak van de vervoerder.
- 5 Hoe denkt u dat de NS de veiligheid kan waarborgen indien de NS de conducteur van de trein haalt?²
- 5 Er is geen reden te veronderstellen dat NS het belang van sociale veiligheid zou verwaarlozen. NS wil juist op plaatsen en tijden dat de onveiligheid een probleem is de vaste conducteur zeker niet van de trein halen. Verder zullen NS en ProRail in 2005 een programma uitvoeren om innovatieve technieken te beproeven om de effectiviteit en efficiency van menselijk toezicht – verder - te vergroten. Dit met als doel sociale veiligheid voor zowel reizigers als medewerkers te verbeteren. In de vervoersconcessie voor het hoofdrailnet, die verleend gaat worden aan NS, wordt vastgelegd dat NS de plicht heeft om ervoor te zorgen dat in de treinen en op de stations een verantwoorde mate van veiligheid voor reizigers en personeel is gewaarborgd. In het vervoerplan moet NS aangeven hoe de zorgplicht op dit punt op zodanige wijze wordt ingevuld dat de prestaties ten aanzien van het onveiligheidsgevoel en het aantal incidenten zich positief ontwikkelen.
- Tevens

² Aanhangsel-Handelingen nr. 385, vergaderjaar 2004-2005

is in de vervoerconcessie een prestatie-indicator trefkans conducteur opgenomen. Indien NS programma's opzet (bijvoorbeeld Beheerste Toegang Stations, camera's etc.) waarmee zij kan aantonen dat die een betere invulling van de zorgplicht voor sociale veiligheid zijn, komt de trefkans conducteur als prestatie-indicator te vervallen.

Overigens zijn er meerdere mogelijkheden om de veiligheid te waarborgen. Te denken

valt aan andere vormen van menselijk toezicht zoals mobiele controleteams of inzet van politie en/of extra cameratoezicht- en bewaking op tijden, plaatsen en trajecten waar de onveiligheid het grootst is.

- 5 Wat is uw mening over de conclusie dat 20% van de reizigers minder gaat reizen indien de conducteur verdwijnt? Hoe gaat u voorkomen dat deze reizigers uit de trein verdwijnen?
- 6 Uit het hierboven genoemde onderzoek valt af te leiden dat de frequente treinreiziger hun reisgedrag minder zal aanpassen, indien de conducteur op zijn/haar traject verdwijnt. Cruciaal voor het effectief voorkomen dat de reizigers de trein niet meer gebruiken vanwege sociale onveiligheid is dat NS haar zorgplicht voor een verantwoorde mate van veiligheid voor reizigers en personeel voldoende invulling geeft. Om dit te bewaken stuur ik onder andere op het veiligheidsgevoel van de reizigers. Deze moet een positieve ontwikkeling laten zien. Overigens heb ik in de vervoerconcessie tevens een plicht voor NS opgenomen om het aangeboden vervoer te richten op reizigersgroei.
- 7 Bent u bereid maatregelen te nemen om te garanderen dat de conducteurs op de treinen blijven? Zo neen, waarom niet?
- 7 Zie mijn antwoord op vraag 5.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Karla Peijs